ч. 47. Чернівці, вівторок дня 30. мая (11. червня) 1895. Рочник XI.

Передплата
на „Буковину“ разом з ілюстр. додатком „Неділя“ виносить:
на цілий рік 10 зр. — кр.
„ чверть року 2 „ 50 „
„ місячно — „ 85 „
для заграниці 15 рублів або 24 франків.
Поодинокі числа по 6 кр. в бюрі ґазет Л. Горовіца в Чернівцях, ул. головна ч. 17.

БУКОВИНА

ВИХОДИТЬ:
у вівторок, четвер, суботу і неділю.

Редакция і Адміністрация „Буковини“ находить ся в Чернівцях (ул. Петровича ч. 2), куда всї дописи адресувати належить. — Бюро редакциї отворене щодня від 8. рано до 8. вечером.

Засїданє комітету для реформи виборчої і буджетової комісиї.

Віденъ, 8. червня 1895.

Як вам звістно, то перше засїданє повного комітету для реформи виборчої відбулось 5. червня в присутности кн. Віндішґреца, Бакегема і Пленера. На тім засїданю почалась вже ґенеральна розправа над проектом виборчим. А почали еї національні нїмецкі (пос Праде) і молодо-Чехи (Брзорад та Слявік). Представителї обох сих сторонництв заступали загальне безпосереднє голосованє і для них яко таких проект субкомітету видав ся недоладним.

Друге засїданє повного комітету відбулось вчера (7. червня) в присутности висше згаданих міністрів. Се засїданє мало вже більше ваги, позаяк в часї розправ виявили вже всї три великі коаліційні сторонництва становище своє до предложеного проекту. Зробив се ґр. Кінбурґ в імени лївиці ліберальної, ґр. Гогенварт в імени консерватистів, а ґр. Пініньский в імени „Кола“ польского.

Ґр. Кінбурґ заявив, що лївиця нїмецка радо повитала розширенє права виборчого на висше 2 міліони горожан долитавских. Лївиця готова пійти в тім напрямі і дальше аж до мінімального цензусу податкового. Рівно-ж єсть лївиця ліберальна і за побільшенєм числа нових мандатів посольских. Однакож лївиця противна і подїлови пятої куриї на дві а властиво на три катеґориї (курию робітничу і дві куриї дрібних податників: міских і сїльских), позаяк з таким подїлом (після Кінбурґа) сполучені великі трудности виборчі, а на дїлї: позаяк дрібні податники виберуть антисеміта або клерикала, а курия робітнича социялїста, а жадна не вибере ліберального нїмця. Ґр. Кінбурґ предкладав, щоби новоуправнених до голосованя подїлити після висоти оплачуваного податку, т є. щоб робітників платячих 5 зр. податку безпосередного придїлити до істнуючих курий: міскої або селяньскої, а лиш з дрібнїйших податників витворити пяту курию одноцїльну. То суть ті есенціональні зміни (wesentliche Aenderungen), про котрі писала N. Fr. Presse. Але ґр. Кінбурґ заявив притім в імени своїх сторонників, що они будуть голосувати за переходом комітету до розправи подрібної.

Ґр. Гогенварт сказав: Деякі бесїдники на засїданю з дня 5. червня порушили в річах своїх нові пляни чи системи виборчі, а над предложеним проектом велїли перейти до порядку дневного. Свої системи виборчі они похваляли і уважали їх за найлучші, проект субкомітету видав ся їм недостаточний. І я мав колись свій окремий проект виборчий та і уважав его найлучшим. Але, хоч стою ще нинї при своїм проектї, то в данїй хвили я піддаю ся під більшість і длятого задачию моєю як і всїх нас повинно бути не думати вже над новими плянами чи системами виборчими, а почати подрібну розправу над предложеним нам проектом. Деякі речники висказали суд, мов-то субкомітетови при укладаню сего проекту не доставало етичної серіозности. Заміт сей (зроблений із сторони молодо-Чехів) відпираю яко недостаточний. Робите, панове, докір, що ми не взяли собі за взір до проекту виборчого ординациї виборчі других країв? Сей докір не стійний, бо Австрия що-до складу свого національного та социяльного посїдає зовсїм иньший вид чим другі краї. Ми уложили проект, котрий дасть ся примінити до наших окремих обставин внутрішних і котрий яко практичний дасть ся перевести. Національного пита-

---

ОКСАНА.

Образок з минувшини.

Нап. М. МАКСИМЕНКО.*)

Оксанї минуло шіснайцять років і була она гарне на вроду дївчатко. Висока й гнучка, як то звичайно бувають дївчата на Волинї, з великими чорними очима, з довгими аж до колїн чорними косами, що двічі обвиваючи голову над чолом їй діядему складали. Мала она риси дивно делїкатні і клясично правильні, руки й ноги дивно маленькі і зграбні — одно слово, була прегарна дївчина.

Стара княжівна, що любила гарне, в чому-б оно не виявлялось, побачила одного разу Оксану, як она прала хусти на ставу, і так вподобала собі еї, що зараз казала взяти еї до ґардероби і віддала під опіку ключницї. „Най поливає квіти, годує дробину й телята, поки призвичаїть ся до покоєвої служби“ — казала она — гладючи ласкаво дївчину по виду. Так само она гладила й свого пінчера улюбленого,

Звикши на волї на полях і лїсах, Оксанї здала ся тяжкою неволя при паньскому дворі. І з Грицем не можна було так часто стрівати ся, як живши в родинній хатї. Перестала дївчина весело сьміятись, пісенька для неї єдиною втїхою була. Піде бувало до саду, засяде поміж квітками і невеличкими своїми пальчиками вириває бурян і кропиву, сьпіває смутної пісні про Гриця або про зазулю, а лунає та пісня далеко-далеко по саду, що окружає двір паньский. Часом стара княжівна, сидячи на бальконї, уставленому препишними квітками, любо прислухала ся до чистого сопранового голосу пісеньки, списувала еї, а потім грала на фортепянї, запалюючись богацтвом мотивів людової музики. Нїхто Оксани не кривдив при дворі, бо она була працьовитою і послужною дївчиною; проте не меньше їй-було смутно і чужинно тут, і коли в недїлю она було випросить ся на кілька годин до матери, то довго й тяжко плаче, поклавши голову на колїна.

Так минуло пів року і Оксана зачала вже призвичаюватись до нового житя, аж коли несподївані обставини звернули еї на нову стежку і на завсїгди замутила їй спокій.

Скінчивши київский унїверситет князь Володимир повернув ся до дому, маючи голову ще повно студенского запалу, і горячо бажаючи чином прищепити до житя укохані ідеали.

В душі він мав велику віру в будучину, велику охоту до працї і богато любови до людий-братів, без ріжницї походженя й віри. О коли-б то житє хотїло сповнити те, про що молодїж марить, то якже-б зовсїм иньшою дорогою пішла цїла людскість! І ото-ж князь Володимир повернув з унїверситету переконаний, що новим шляхом піде его житє, і всїх тих, що его окружають. Товариші, в останнє стискаючи єму руку хором повторяли:

— Відважний Володимире! памятай-но девізу нашу „Наперед“! Ти більше зможеш, від тебе теж і вимагати-мемо більше.

— Нїколи, дорогі мої, ви не помилитесь на менї — відповідав молодик, віддаючи товаришам горячі їх стисканє.

І от тепер князь рвав ся на перед усіма силами своїх 25 років. З батьком він нїколи не згоджував ся в поглядах і старанно уникав всякого з ним змагання, переконаний, що таке нї до чого не допровадить і що нїхто на сьвітї не зможе похитнути переконань старого князя, окрім старшого его брата, званого в родинї князем Урсусом або князем Грицьком.

Був то дивак великий, що повернувши з воячки, цїлком відцурав ся людий, поставив собі хату в лїсї, окружив еї садом, завів пасїку, а убравши ся в грубі чоботи і простий кожух, замешкав той хутір, назвавши его Вовчою ямою.

Весною і лїтом сам управляв сад і город, запопадливо піклував ся коло пасїки і вигодував собі цїлі стада диких звірят і птахів. В его хатї справжня була менажерия. В сїнях молодий лис бавив ся з освоєним заяцем, в пекарні малий котик тяг за хвіст старого щура, а той его за те бив лапкою по носї. Але се не знеохочувало кота. На призьбі дрімав невеличкий вовчик і заспаним оком водив за прегарною серночкою, що звинними скоками жартувала з широкорогим оленем, котрий стояв недалеко; а вайлуватий медвідь лежав позїхаючи і воркаючи під розло-

*) М. Максименко трохи відома в нашім письменьстві. Перша еї новелька т. з. Галя була друкована в Правдї 1889 р., друга Орися в „Зорі“ 1889 р.

ня не радив би я тепер рухати, наколи панове не хочете розбудити на ново пристастий. Національне питане похоже у нас на осине гніздо. Проєкт наш не міг вдоволити одну партию, але він вдоволює за те всї по трохи. Я стаю нинї на становиску, яке заняв субкомітет. А єсли хочете знати, яких змін би я бажав в тім проєктї, то скажу, що єсьмо за помноженєм мандатів для робітників, а з другої сторони противлю ся, щоб кілька коронних країв стягати в один округ виборчий. Давнїйше сварив де хто на членів субкомітету, що они проволїкають справу. Ви-ж самі панове з опозиций проволїкаєте реформу виборчу тепер своїми предовгими річами. Чи пята курия має бути поділена або нї, о тім будемо говорити при розправі специяльній. І длятого вношу в імени сторонників моїх, щоб ми як найскорше перейшли до подрібного розбору предложеного проєкту.

В іменн „Кола" польского заявив ґр. Пининьский, що він в мерторичну сторону проєкту тепер запускати ся не може, бо „Коло" не пересправляло ще над проєктом. Ми (Поляки) застерігаємось і на дальше против нарушеня автономії краєвої (натяк на безпосередні вибори з 1873 р.), але не відсуваємось від розправ подрібних над предложеним проєктом. Поправки поставимо з відповідній хвили.

З річий тих виходить, що три сторонництва коаліцийні проєкт субкомітету зробили субстратом дискусиї. Тим і упало внесенє молодо-Чехів та націоналів нїмецких на перехід до дневного порядку.

На згаданім засїданю брали ще участь з дискусиї посли Кравс, Менґер і Праде. Їх річи були незамітні, а деякі навіть дуже баламутні.

———

Буджетова комісия відбула нині 8. червня засїданє. На порядку дневнім був буджет міністерства просьвіти, а именно унїверситети.

В виду того, що буджетові розправи з комісиї потягнуть ся ще до 20. червня, що для референтів треба полишити хоч 5 днів, та що відтак через 8 днів мусить бути прелімінар буджету предложений палатї посольскій, бо розправи над буджетом почнуть ся аж з початком липня, з чого і виходить, що палата посольска буде мусїла ухвалити ще і трету провізорию. Се овоч обструкциї опозицийних сторонництв. Иньшим успіхом опозиция повеличатись не може. Засїданя парляменту потревають имовірно до половини серпня.

Перегляд полїтичний.

— В Чехах орґанїзує ся сторонництво клерикальне. Obzor доносить, що на чолї того сторонництяа стоїть ґр. Войтіх Шенборн, а до комітету належать; ґр. Кароль Шенборн, ґр. Кароль Ностіц, князь Фридрих Шварценберґ і богато ческих професорів. Цїла акция має бути звернена против сторонництва християньско-социяльного.

— Про моравских Молодо- і Старочехів доносить Politik, що они хотять завязати спільний клюб. Моравскі ческі посли до ради державної належали би до молодоческого клюбу, і малиби лише в чисто моравских справах вільну руку. Кандидатом сполучених партий є Страньский. При отвореню ческої виставп відбула ся нарада з праскижи молодочехами. Рішеня потребують єще одобреня мужів довіря, але між тими більшість противить ся тій якциї.

— В народно-лїберальних кругах Нїмеччини зачала ся вже аґітация за виробленєм нового проєкту антипереворотного. Hamburger Nachrichten накликує, щоби побороти социялїзм, а — після его гадки — правительство нїмецке не повинно тепер спокійно закладати рук в переконаню, що оно зробило своє.

— В Білгородї відбув ся процес против автора брошурки, в котрій обвиняє ся князя чорногорского, що він хотів династию Обриновичів скинути з трону. На жаданє самого чорногорского князя відбув ся процес і обжалованого засуджено на грошеву кару 150 франків.

— Співробітник париской La Presse мав розмову з болгарским князем Фердинандом. Князь заявив, що Стамбулов не має чого нарікати, бо его хоронять перед нападами обуреної товпи болгарскі устави, але они ему й не позваляють виїхати з краю. Князь сконстатував полїпшенє відносин Болгариї до Росиї в наслїдок болгарских манїфестаций при нагодї смерти Олександра III. і вступленя на трон Миколая II. Князь, цїлий нарід і его репрезентация Болгариї в тій справі суть одної гадки — се послїдні слова князя в тій цікавій розмові.

— Грецкий мінїстер фінансів подав ся о димісию.

— З Петербурга телеґрафують до N. fr. Presce: Старапя Побідоносцева, щоби школи народні піддати компетенциї духовеньства уважають за невдалї. Коли тільки мемориял Побідоносцева дійшов до відомости царя, він заявив ся против проєкту. З того вносять, що оберпрокуратор втратив вже свій давнїйший вплив.

-- З Формози доходять все ще вісти про анархію на тім острові. Всї рабують і бунтують ся против правительства.

———

гою яблунею і відганяв лапою уїдливі мухи Цїлі стада голубів обсїдали дахи на хатї, стодільці й хлївцп, а журавель, бузьок, дрохва, чорний крук і цокотуха-сорока разом бавила ся в найкрасшій злагодї з громадою кур, качок, индиків, гусий, і цесарок, що повне було подвірє перед хатою. Коли князь Грицько показав ся на порозї, цїлі ті стада птахів і звірят обступали его накруги і настирливо упоминали ся про належну їм годівлю й пестощі, а осягнувши те, чого бажали, розходили ся кожде своєю стороною.

В зимі, коли роботи на баштанї і в пасїцї не було, то при коминку, на котрім палили ся великі полїна дров, цїлі ночи сидів князь Грицько за книжкою, або при столику з пером в руцї.

У брата в Залучу показував ся тільки в дуже рідких випадках, тоді тільки, коли треба було на его думку, ратувати гонор роду, чи то стару родинну традицию. Коли, на приклад, старий князь хотів Залуче продати і на завсїгди виїхати з родиною за границю, або коли хотів помістити сина до конвікту єзуїтів, то тоді з'являв ся князь Грицько з суковатим кийом в руцї і величезною баранячою шапкою на голові, замикав ся з братом на кілька годин в кабінетї і через увесь час, що там они бавили, его тільки голос чути було, і дзвінк народньої мови ясно і виразно розлягав ся по великих покоях палати. Нїколи він не хотів зістати ся на чай, як его до того запрошувала братова.

— Я від ваших паньских поведенций відвик і не вмію вже поводити ся в вашому товаристві — мовив він хапаючись попрощати ся.

Нїколи такі відвідини не були даремними, бо Залуче не продало ся, князь з родиною не виїхав з краю, а сина не віддав до єзуїтів, тільки дозволив ему скінчити науки в київскому унїверситетї.

Відносини між стрием а небожем були як найлїпші, а приїздячи на вакациї до дому, найбільшою приємностию для молодої людини було що-дня відвідувати дядька.

Вплив старого був на нього очевидний і хоч богато в поглядах они не згоджували ся між собою, а проте він велику мав повагу до его розсуду. Старий дуже кохав небожа і завсїгди говорячи про него, думно оповідав, що „той то не споневірить родинної традициї і не забуде з якої крови походить".

Так отож приїхавши до дому, зараз другого дня Володимир вибрав ся до стрия, а щоби ему бути ще милїйшим гостем, взяв на себе свитку і баранячу шапку і аж усьміхав ся сам до себе, зобачивши в зеркалї, як ему гоже в тім народнім строю.

Закинувши за плечі дубельтівку, він свиснув на препишну руду вижлицю „Муху" і вибіг через бальков до парку. Спинив ся на хвильку, щоб зміркувати, куди ему йти найкрасше, коли се до ух его долинув голос пісоньки.

Ой воли, мої, воли половиї, чому-ж ви неорете?
Ой лїта-ж мої молоденькії, чому-ж ви марно йдете?

Поспів тої пісні смутний та жалібний виводив прегарний молодий голос. Заслухав ся того сьпіву молодик і майже мимоволї збочив на той бік, звідки долїтав він.

На закрутї старої липової алеї, поміж кльомбами левкої, резеди та гвоздиків стояла Оксана і сьпіваючи завязувала собі голову білою хусточкою, щоб єї захистити від соняшного проміня. Руки єї були піднесені до гори, коли вона завязувала хустку на потилицї, а біла обтягнута сорочка обрисовувала єї гнучкий, майже дитячий стан. І стояла Оксана так, вся купаючись в соняшному проміню, сама прислухаючись до своєї пісеньки, цїлком не звертаючи уваги на те, що якийсь незнаємий парубок переходить алеєю. Чи мало-ж тут люду всякого вештає ся?

Князь Володимир, пройшовши кілька ступнів далї, оперся об стару липу і став одушевлений малюнком, що мав перед очима. Нїчого ще нїколи такого гарного не бачив він, як та молода дівчина, що стояла там між квітками, так дивно гарна, а так несьвідома потуги своєї краси. По хвилинї відізвав ся він до неї чистою народною мовою.

— Що ти за одна, дівчино?

— Дівчина! — відповіла она сьміючи ся і показуючи два ряди білих як слонева кість зубів, а маленьких як перлинки.

— Добре, але чия-ж ти?

— Батькова й материна, — відповіла она сьміючись голоснїйше і нахиляючись, щоб взяти ся до працї.

— А що-ж ти тут робиш?

— Або-ж не бачиш, що полю! — майже крикнула Оксана і повертаючись до перерваної пісеньки, тихшим уже трохи голосом завела:

„Як менї не плакати, як менї не тужити,
Самі слїзоньки ллють ся,
Ой люди судять, люди говорять,
Тай над нами сьміють ся".

І спинила ся дівчина, зпід брови подивившись на високого й гарного паробка, що не знати чого там стоїть. А князь Володимир засьпівав далї слова пісеньки:

„Ой нехай гудять, нехай говорять,
Тай на них усеє лихо:
А ми з тобою як з голубкою,
Тай любімо ся тихо!"

— Іди, собі, іди! — крикнула вже справдї розгнївана дівчина, — іди, бо як Гриць дізнає ся, що тут ти до мене щириш зуби, так буде й тобі й менї правдиве лихо.

(Дальше буде).

Дрібні вісти.

Чернівці, дня 10. червня 1895 р.

Іменованя. Др. Арнолд Флінкер іменований тимчасовим концшістом санітарним при правительстві буковиньскім. — Надзвичайний професор на медичнім факультеті кракївского університету, др. Валерияв Яворский, одержав титул і характер звичайного професора університету.

З руху виборчого. В Коломиї зібрало ся на запрошене відпоручників „руско-народного независимого комітету виборчого" для 17. мая с. р. 66 осіб, між ними вісім сьвященників всіх сторонництв. Під проводом о. А. Слюсарчука з Ключева, котрий в своїй промові вказав на потребу згідної акциї всіх Русинів, відбула ся нарада над кандидатом на посла соймового. Самі селяни поставили кандидатуру д-ра Теофіла Окуневского, котрий єї приняв. — Коломийскі москвофіли, ня чолї їх др. Дудикевич, також не заспали тої справи. Именно др. Дудикевич скликав селян і сьвященників „старої" партиї на „довѣрочное совѣщаніе" на день 4. с. м. Тому зборови проводив о. Михайло Левіцкий з Вербіжа. Як наради вели ся, видко з того, що закидували д-рови Окуневскому, що він „фонетик", народовців і радикалів ганьблено і т. д. Вкінци хотів др. Дудикевич завязати комітет, але селяни, котрі вже на першім зборі приступили до комітету, спротивили ся вписаню своїх імен на лїсту „твердого" комітету. Та др. Дудикевич на се не дуже зважав, і селянам толкував, що то нїчого не шкодить — він записує їх, бо має до них довіре. — Се була практична лекция о „примереню партий." — Жовківска „Руска Рада" скликала на день 13. с. м. повітове віче до Жовкви, щоби нарадити ся над виборами до сойму.

Товариство взаїмних обезпечень „Днїстер" видало в маю с. р. 4018 важних поліс, на обезпечене суми 2,060.012 зр., а в квітни с. р. 2935 поліс на суму обезпечену 1,733,051 зр; додавши до того результат з I-го кварталу (котрий вже був оповіщений) має „Днїстер" на пять місяців від початку сего року 11.372 обезпечень на суму 7,038 010 зр. В попереднім році було в маю 2092 поліс на обезпечене суми 1,324 042 зр., а в квітни 1816 поліс на обезпечене суми 1,031.045 зр., разом в пяти місяцях 1894. року 7.300 поліс на суму 4.850.331 зр. Повисші цифри доказують, що „Днїстер" постійно росте і кріпить ся, а навіть з приятностию констатуємо, що ще в жаднім місяци попередних літ сума поліс і обезпечень не осягнула такої цифри, як в маю сего року. Число поліс від заснованя товариства осягнуло вже цифру 51.627.

З причини численних пожарів в квітни і маю перебуло наше молоде товариство велику пробу, котра дякуючи опиці Провидїня і охороні в наслідок звязий реасекурацийних, скінчила ся на-тепер щасливо. В тих двох місяцях мало товариство 131 випадків шкід, отже разом з попередними 153 випадків шкід від початку сего року, з котрих за 138 шкід виплачено вже цілковито відшкодоване в готівці, за 3 шкоди затримано виплату до окінченя доходжень судових, а 12 шкід зголошених в остатних днях мая і в червни єсть власне в лївідациї. (Шкоди в Мистковичах і в Гордини повіта самбірского, разом 46 господарств, також уже в цілости виплачені). Сума всіх відшкодовань і шкід зголошених по потрученю квоти реасекурованої, виносить 26.399 зр., отже не вичерпує ще суми відложеної на ту ціль з попередного року і рівнає ся 37% від суми сегорічного приходу.

Фонд резервовий, котрий з кінцем 1894. року виносив 21.218 зр. 81 кр., побільшив ся до кінця мая на суму 27.963 зр. 82 кр. і єсть відповідно до закона ульокований в цінних паперах.

Товариство руских женщин в Станїславові скликало вдруге свої загальні збори на день 13. с. м. о 3-ій годинї пополудня. На загальні збори, скликані на день 30. мая, не явило ся відповідне число членів і длятого мусить ся вдруге розписувати.

Стягане одноґульденївок. Після оповіщеного виказу стягнено в місяци маю с. р. одноґульденївок на суму 921.435 зр., лишає ся отже в обізї одноґульденївок на суму 3,497.872 зр.

Угольний камінь до гр. пр. церкви на черновецкім передмістю Рош положено торжественно дня 6. с. м.

Нова школа рільнича буде заходами окружної ради шкільної в Бродах заведена при школї народній в Підкамени. Реформа школи в Підкамени на школу о характері рільничім єсть фактом, котрий може в будучности мати вплив на шкільництво.

Посьвячене дому товариства „Народної Торговлї" у Львові відбуло ся торжественно дня 7-го с. м.

Зміна властителів. Село Завади, в жовківскім повіті, купили від Самуіла Трайстера пп. Йосиф Блотницкий і Андрій Гадінґер.

З статистики Петербурга. Столиця російскої держави мала в 1881. році 910.000 мешканців, а цїна найму одної комнати виносила на рік пересїчно 80 рублів; нинї людність зросла на 1,010.000 душ, а пересїчна цїна найму одної комнати піднесла ся на 105 рублів пересїчно. Отже людність зросла о 9%, а пересїчна цїна мешкань о 25%.

Замах на судию. Ми свого часу подали вістку в „Буковинї" о замаху Зайдля на судию Домбровецкого. Отже дня 6. с. м. відбула ся в тій справі перед кракївским трибуналом судиїв присяжних карна розправа против того Олександра Зайдля, кракївского різника, що засудженнй на 7 днїв арешту, хотів пімстити ся на судиї Домбровецкім і стрілив до него дня 2. мая с. р. в урядї три рази з револьвера та скалїчив єго в лїве і праве рамя. Зайдель, чоловік дуже неспокійний і вже нераз караний за різні провини, признав ся в слїдстві до злочиньства, а оправдував ся тим, що — як єму здавало — зробив єму судия несправедливим засудом кривду. Однако при розправі надумав ся обжалований инакше і уперто перечив всьому. Говорив, що нїчого не памятає, що в згаданім днї був пяний, що хотів себе застрілити і аж пізнїйше дізнав ся від вязничного дозорця, що стрілив до судиї. На всї представленя відповідав Зайдель уперто: „Се все може бути, але я нїчого не памятаю." Переслухувані сьвідки зізнали, що Зайдель в хвили нападу на судию не був пяний. З зізнань сьвідків Зайдель робив собі жарти і взагалї поводив ся дуже неприлично та виговорював на суди. Судиї присяжні потвердили одноголосно головні питаня, а трибунал засудив Александра Зайдля за намірене скритоубийство на 10 лїт тяжкої вязниці. Зайдель зголосив жалобу неважности.

Не приняв ордера. Нїмецкий цїсар надав фільософови Гербертови Спенсерови ордер „pour le mérite", але Спенсер не приняв его, бо се — як каже — противить ся єго понятям о ордерах, котрі виложив ясно в своїм творі „Церемонїйні звичаї".

Страйк листоносів в Будапештї. Депутация незадоволених листоносів в Будапештї жадала підвисшеня доходів, але радник мінїстерияльний Гайм відповів їм досить сурово, а провідника їх віддалив сейчас від служби. Дня 7. с. м. відбули листоноси віче, але до остаточного рішеня не прийшло. Коли вічевики переходили улицю Вайценьску, зіткнули ся они з поліциєю; кількох з них покалїчено, богатьох арештовано.

Конґрес дневникарів. Під проводом редактора Neues Wiener Tagblatt, Вільгельма Зінґера, відбув ся в Парижи збір міжнародної комісиї прасової. Постановлено скликати конґрес сего року до Бордо, а слїдуючого року до Будапешту. Принято також вироблений редактором Тореллї з Медиоляну статут для центрального бюра всїх країв, котрого цїлею має бути спільна і згідна акция товариств прасових в справах чисто заводових і з виключенєм справ релїґійних, політичних, расових і народних. Конґрес в Бордо зачне ся 10. вересня с. р.

Убийства з заздрости. В Гриньківцях під Тернополем два паробки Олекса Щербанюк і Прокіп Середа вели вже від довшого часу сварнї з собою, стараючи ся о ту саму дївчину. Оногди прийшло між ними до бійки, в котрій Середа так сильно ударив Щербанюка сокирою в голову, що тому розпав ся череп, в наслїдок чого помер по кількох годинах. Сереру відставлено до суду в Тернополи. — В Мерізей, селї сучавского повіта, отруїли два мужчини дївчину, в котру залюбили ся. Дївчина вмерла кілька минут по вечері.

Експльозия в фабрицї пороху. Дня 1. червня пополудни лучило ся величезне нещастє в Фелїксдорфі коло Відня. В фабрицї пороху, в будинку, де деревляні молотки розбивають груди пороху на порох дрібний, наступила експльозия, котрої жертвою упало шестеро людий: 4 жінки і 2 мужчини, що були в тім будинку при роботї. В будинку було 200—300 кільоґрамів пороху, то-ж експльозия була така сильна, що рознесла будинок до крихти, так, що нема й слїду, де він стояв. Людий порозривало на дрібні кусники і ледви до вечера здужано їх позбирати. Одну голову найдено аж 4 кільометри від місця катастрофи. Причиною нещастя була мабуть неосторожність робітників.

Убийство. Олексу Факаса, господаря в Молодієві, знайдено мертвого в єго мешканю з раною на голові. Єго убив власний тесть Василь Морар, котрий по убийстві втік.

Поцїлуй Бісмарка і єго наслїдки. Бісмарк, принимав оногди депутацию женщин міста Бохум. За сердечну промову панї Г. подякував він їй поцїлуєм. Та хто був би надіяв ся, що той поцїлуй наробить тілько крику. Панї Г. була вихрещена жидівка, а мимо того говорила в імени „нїмецких женщин". Се обурило ультра-нїмецку берлиньску Tägl. Rundschau і она розписала ся на той темат. Та панї Г. єсть заразом предсїдательскою національно-лїберального товариства виборчого. Отже задля тої „афери" зложив цїлий виділ того товариства свої мандати... Ох, ті поцїлуї!

Як люди самі себе затроюють. Від якогось часу селяни в Галичинї — пише одна ґазета — а особливо на Мазурах зачали заживати каплї т. зв. анодини, котру давнїйше приписували лїкарі до заживаня на цукрі в малій скількости на біль жолудка. Анодина єсть мішаниною єтеру з спірітусом і має побуджуючі прикмети, але заживана в більшій скількости стає просто отруєю. Она нищить нерви, викликує дрожане рук і ніг, занепокоєне, відбирає апетит, ослаблює і обезсилює. Часте єї уживане переходить легко в налїг, подібно як пите горівки і уживане опіюм або морфіни, так, що чоловік, котрий поволи привик до анодини, не може пізнїйше без неї обійти ся. Отже єсть се страшна небезпечність, котра може довести до руїни цїлї родини і поколїня. Помимо заборон виданих аптикам від ц. к. гал. намістництва ще 1884. р., щоби не продавано сеї отруї инакше, як лише за лїкарскими рецептами, найшли ся несовістні шинкарі, котрі примішують анодину до горівки, аби в той спосіб піднести єї силу і продають таку мішанину публично. При сегорічним поборі до войска в Тарнові замічено богато молодих людий пяних і запоморочених горівкою змішаною з анодиною, отже власти вдали ся в сю справу, зарядили ревізию по шинках і позабирали значні припаси анодини, а несовістних шинкарів віддали судам до покараня.

На будову дому для руської бурси в Дрогобичи жертвував о. Павло Левіцкий, парох в Ясеници сільній, дрогобицкого повіта, 100 зр. на руки д-ра Володимира Антоневича, лїкара в Дрогобичи.

Против етікети. Син еміра Афґанїстану перебуває тепер в Анґлії, і показує ся помимо свого високого становища не дуже великим приятелем етікети. Він недавно тому забрав ся з офіцияльного пиру, бо після єго думки були дами декольтовані. Але ще лїпшу штучку втяв він при двірскім пирі. Чекала королївска родина на него чверть години, пів години, три чверти години — вкінци він надійшов. Був голодний, і тому не звиняючись нї одним словом, сїв зараз

таки до стола. Причину того спізненя дізнали ся від анґлійского офіцира, котрий єму товаришував. Принц побачив в буді сьміхованців, танечниці і т. п. і то его так дуже заняло, що зайшов до буди і придивляв ся там при четвертинп години. В своїм спізненю принц не добачив нічого особлившого. Точність мабуть не є прикметою королів в Афґаністані.

Найбільший успіх. Славна сьпівачка Мельба розповідає про таку пригоду: Найбільший успіх я мала в Ню-Йорку. В своїй хаті учила ся я ролї королевої Ґуґенотів. Нараз пукає хтось до дверий; отвираю, а маленький хлопчик каже менї: „прошу, може би я міг побачити того пташки, що так гарно сьпіває. Се мій найбільший успіх, котрим я найбільше горджу ся“.

Кілько коштує один вояк? В Австриї коштує річно піхотинець 221 зр., стрілець 226 зр. кавалєрист 408 зр., артилєрист 349 зр., пiонїр 246 зр., вояк з трену 500 зр,. пересїчно отже коштує один вояк 278 зр. В Нїмеччинї коштує один вояк пересїчно річно 406 зр., у Франциї 218 зр., в Анґлії 100 зр. (?). Один полк піхоти коштує річно 312.846 зр., кавалєриї 518.062 зр., бриґада артилєриї 547.806 зр. Узброєнє тут не враховане. Н. пр. сам карабін Манлїхера коштує 33 зр. 83 кр.

Стрій жидівский, уживаний в Галичинї, став ся оногди причиною великого збіговиска у Відня. Коли дітвора побачила в Верінґу галицкого жида Пернеца в „халатї“, напала на него, стала его прозивати і переслідовати. Повстало збіговиско, в котрім пущено поголоску, що Пернец вабить дітвору, щоби єї ужити до ретуальних цілий. Пернец схоронив ся в склепі свого зятя, а товпа бабів і недоростків почала нападати і склеп. Тій сценї зробила конець поліция.

Чотири особи убив грім в Кадольц-Маїберґ, в Низшій Австриї. Там лютила ся — як ми се доносили — страшна буря і грім забив тодї двох мужчин, одну жінку і одну дитину, а ранив девять осіб, котрі всї були на хуторі при роботї.

Померли: др. Вільгельм Лєжаньский, радник висшого краєвого суду у Львові і Евгенїя Варивода, учителька в Кальній, долиньского повіта. О. Евгеній Павлусевич, гр. кат. парох з Побука, болехівского повіта; — о. Кароль Левицкий, парох в Чажих, лїского повіта; — о. Осип Туряньский, парох в Монастирцї, горожаньского деканату.

ТЕЛЄҐРАМИ „БУКОВИНИ“.

Відень, 9. червня. При принятю делєґаций виголосили президенти князь Льобковіц і ґр. Андраші промови, в котрих піднесли жаль держави по стратї бл. п. архикнязя Альбрехта, дальше потребу скріпленя воєнної сили. Цїсар у відповіди підніс мирні відносини Австриї до всїх держав Европи і добре материяльне положенє Боснії.

Відень, 10. червня. Цїсарева виїхала сегодня зраня до Монахіюм.

Трієст, 10 червня. О другій годинї 50 мінут зраня дало ся чути легке землетрясенє.

Ґрадиска, 10. червня. О ¾ 3 годинї зраня чути було через одну секунду сильне землетрясенє.

Рімінї, 10. червня. Феррарі вмер сегодня зраня.

Видає і за редакцию відповідає Осип Маковей. З друкарнї Г. Чоппа.